

Landelijk Meetnet Vlinders

November 2012

Beste teller,

Om te beginnen willen wij u danken voor het snelle invoeren van uw telgegevens. Van bijna alle routes hebben we de tellingen al binnen. Heeft u nog wat liggen, voer dat dan snel in, want we gaan dit jaar iets eerder met de analyses van start omdat we op de Landelijke Dag (zaterdag 2 maart 2013, noteer hem meteen in uw agenda) een nieuwe Vlinderstand 2013 willen uitbrengen.

Veel plezier met deze winternieuwsbrief.

Blaadjes van de boom: sleedoornpages eitjes tellen

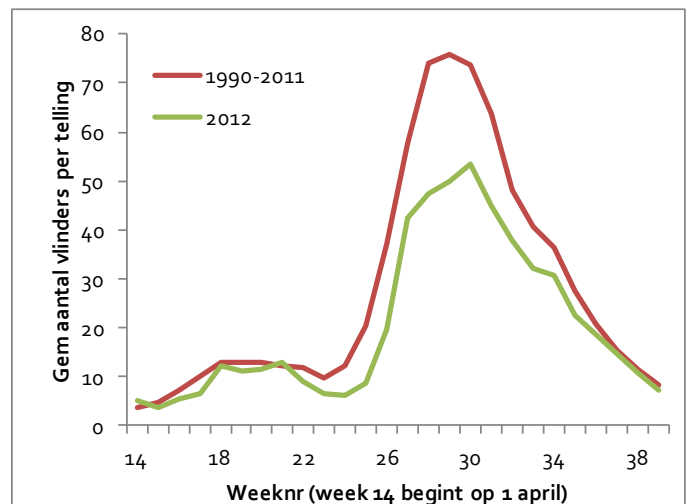
Eén vlindersoort kun je beter tellen in de winter dan in de zomer: de sleedoornpage. Een prachtige activiteit zo tussen de kerst en Nieuwjaar, maar in de rest van de winter mag en kan het ook. Zolang er maar geen sneeuw ligt tenminste. Het kan tot de knoppen van de sleedoorn wit beginnen te kleuren, meestal eind februari.

Telt u dus een sleedoornpage eitjes plot, tel dan deze winter weer. En als u zin heeft gekregen, vraag een plotnummer aan bij José Kok. Uitleg over de methode staat in de handleiding (http://vlindernet.nl/doc/handleiding_dagvlinders_en_libellen_april_11.pdf).

Gemiddeld aantal vlinders

Elke nieuwsbrief houden wij u op de hoogte van het gemiddeld aantal vlinders per week. Voor het laatst dit jaar het totaaloverzicht. Dat toont voor het voorjaar en de zomer het bekende beeld: het aantal vlinders bleef in 2012 duidelijk achter bij het gemiddelde. In september viel het allemaal nog wel mee en uiteindelijk eindigden we met een paar 'normale' weken.

Twintig jaar vlindermonitor

Hub. Reumkens uit Maastricht vat hier zijn monitoringervaringen samen:

Misschien is het voor mijn medemonitoren wel interessant te zien hoe mijn telresultaten en –ervaringen van de voorbije 20 jaar zijn. Sinds 1989 ben ik actief met vlinders bezig. Vanaf 1992 loop ik monitoringroutes.

Dat begon met het **Bels Lijntje**, een oud spoorlijntraject in het zuid-westen van Tilburg, route 0214 en 0344. Ik liep beide routes van 1992 tot en met 1995 en zag er 22 soorten dagvlinders; bijzonder was de waarneming van de Bruine eikenpage (*Satyrus ilicis*), 6 in 1993 en 1 in 1995. In totaal noteerde ik op deze routes 1.230 vlinders. Van 2003 tot 2010 liep een andere teller deze routes, maar het aantal waargenomen soorten vlinders werd steeds minder, vooral nadat een fietspad op het traject werd aangelegd.

Links: Bels lijntje (www.adkusters.nl). Rechts: bruine eikenpage.

De **Regte Heide** is een prachtig natuurgebied tussen Goirle en Riel, twee dorpen ten zuiden van Tilburg boven de grens met Vlaanderen. Daar vliegt in het voorjaar het Bont dikkopje (*Carterocephalus palaemon*). In 1995 en 1996 registreerde ik het aantal dikkopjes op een gerichte monitoringroute nr. 0370 en telde in totaal 66 vlinders. Vanaf 1997 houdt een andere telster met enkele onderbrekingen het voorkomen van dit dikkopje bij. Over de vlinders op de Regte Heide schreef ik een artikel "Een vlindertuin onder Tilburg?" in De Oude Ley, blad van KNNV, afd. Tilburg, 17 (1995), nr. 2, 24-28; ook gepubliceerd in Brabants Landschap 111 (juni/juli 1996), 14-21.

Biotoop van bont dikkopje bij de Regte Heide, Goirle.

Na onze verhuizing naar Maastricht zette ik mijn monitoringwerk door, van 1997 tot 2001 op de **Bemelerberg**, route 0444. Ik telde er 3.546 vlinders, verdeeld over 27 soorten. Bijzonder was de waarneming door mijn vervangster in 1999 van 7 Dambordjes (*Melanargia galathea*). De steile helling van de berg werd voor mij bezwaarlijk; sinds 2002

tot heden lopen anderen de route en telden er de Veldparelmoervlinder (*Melitaea cinxia*). Ik beschrijf de route onder de titel "Vlinders op de Bemelerberg" in Vlinders 17 (2002), nr. 3, 8-11.

Op het schrale grasland tussen de muren van de oude vestingwerken ten noordwesten van Maastricht, de **Hoge Fronten**, werd in 1996 het Klaverblauwtje (*Cyaniris semiargus*) ontdekt. Op verzoek van de Vlinderstichting startte ik daar in 1997 een monitoringroute 0485. In dat jaar en in 1999 registreerde ik in totaal 22 Klaverblauwtjes. Met inbegrip van losse tellingen in 2000 en 2001 kwam het totaal aantal waargenomen vlinders tot en met 2006 op 7.060, verdeeld over 28 soorten. De route is daarna nog tot en met 2010 door een andere teller gelopen. De resultaten van deze monitoring schets ik in het artikel "Op de bres voor vlinders, De vlinderstand in de Hoge Fronten te Maastricht", in het Natuurhistorisch Maandblad 92 (2003), nr. 9, 217-222.

Op het jaagpad langs de **Zuid-Willemsvaart** in Maastricht-Noord loop ik vanaf 2002 een monitoringroute 0966. Tot nu toe registreerde ik er 28 soorten en in totaal 4.781 dagvlinders. De meest bijzondere waarneming was hier in 2009 het Kaasjeskruidkoppje (*Carcharodus alceae*); in 2011 zag ik nog eens 4 exemplaren van dit dikkopje. Vermeldenswaard is ook de waarneming van 1 Klaverblauwtje in 2003 en van in totaal 41 Boswitjes (*Leptidea sinapis*) sinds 2003. Mijn artikel "Een vlindermeetnet langs de Zuid-Willemsvaart, Zes jaar monitoren in Noordwest Maastricht" geeft een tussenbalans in het Natuurhistorisch Maandblad 97 (2008), nr.4, 93-97. Aan de waarneming van het Kaasjeskruidkoppje wijd ik een artikel "De terugkeer van het Kaasjeskruidkoppje in Limburg", in het Natuurhistorisch Maandblad 99 (2010), nr. 3, 54-57.

Op Telmee zijn al mijn losse waarnemingen sinds 1991 verwerkt; dat zijn er, zonder de tellingen van de buitenlandse vakanties maar met inbegrip van met name libellen en planten, in totaal 10.514. Het aantal waargenomen dagvlinders op mijn monitoringroutes bedraagt 16.683. In 21 jaar is mijn totaalscore dus bijna 27.200! Al zeg ik het zelf, een respectabele bijdrage aan de kennis van vlinders (en libellen).

De Vlinderstichting is Hub dankbaar voor al zijn werk!

Wilt u ook uw ervaring delen met andere tellers?

Heeft u leuke ervaringen op uw route en wilt u die delen met andere tellers? Wij ontvangen graag uw verhaal. Stuur het naar meetnetten@vlinderstichting.nl.

Contact

Mocht u contact met ons willen, dan kunt u ons altijd bellen of e-mailen.

Landelijk Meetnet Vlinders
Chris van Swaay
José Kok, Kars Veling en Kim Huskens
Tel.: 0317 467346
meetnetten@vlinderstichting.nl

Deze nieuwsbrief wordt via e-mail verstuurd aan alle tellers van het Landelijk Meetnet Vlinders. Mocht u geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kunt u de verzending stoppen door op meetnet.vlinderstichting.nl bij Instellingen de optie Nieuwsbrief abonnement op nee te zetten.